

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ แบบพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลจำแนกตามชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2542 ที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค จำนวน 252 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของชาน ประกอบด้วยข้อคำถามปลายปิด จำนวน 70 ข้อ คำตอบเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปหาความตรงตามเนื้อหา โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบ และนำมาแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยคริสเตียน ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.88 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 252 ชุด ได้รับกลับมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

3. เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค จำแนกตามชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธีแอลเอสดี (Least Significant Difference)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคล นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ชั้นปีที่ 1-4 ที่พักอยู่ในหอพักคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ทุกคนเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 17-22 ปี ซึ่งเป็นวัยรุ่นตอนปลายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.49 รองลงมาเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ช่วงอายุระหว่าง 23 - 28 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.51 โดยมีนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.30 กลุ่มตัวอย่างมีรายรับที่ได้ในขณะที่ศึกษาโดยเฉลี่ยต่อเดือน 2,000-3,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 46.03 ส่วนรายได้ครอบครัวพบว่า มีรายได้ 5,000-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.11 รองลงมา มีรายได้ 10,000-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ตามลำดับ แหล่งที่มาของรายรับของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 81.95 รองลงมาได้จากการขอกู้ยืมเงินจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 65.07 ตามลำดับ และเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างเข้ามาศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ก็เพราะตนเองสนใจและต้องการเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลคิดเป็นร้อยละ 63.49 รองลงมาเป็นความต้องการของบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 27.78 ตามลำดับ และในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์เนื่องจากความเจ็บป่วย คิดเป็นร้อยละ 50.39 กลุ่มตัวอย่างป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ จำนวน 84 คนคิดเป็นร้อยละ 66.14 รองลงมา ป่วยด้วยโรคปวดหัวและเครียด จำนวน 22 คนคิดเป็นร้อยละ 17.33 และโรคระบบทางเดินอาหารจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.23 ตามลำดับ และส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่มีโรคประจำตัว คิดเป็นร้อยละ 88.10

2. ระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านอ้อมโนทัศน์ และด้านสังคมเศรษฐกิจอยู่ในระดับดี ส่วน ด้านความพึงพอใจในชีวิต และ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ จำแนกตามชั้นปี พบว่าคุณภาพชีวิตนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัย

แพทย์ จำแนกตามชั้นปี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และ ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 จะมีคุณภาพชีวิตดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4

ด้านความพึงพอใจในชีวิต นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 4 และ ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3, ชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 4 มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีคุณภาพชีวิตดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

ด้านอึดทน โนทส์ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ชั้นปีที่ 1 กับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 2 กับชั้นปีที่ 3 มีคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 มีคุณภาพชีวิตดีกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3

ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายและด้านสังคมเศรษฐกิจ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ มีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารการศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ในการนำไปปรับปรุงและวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลให้เหมาะสมกับนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปี

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านการเรียนการสอน จากการศึกษาคพบว่า สภาพและบรรยากาศในห้องเรียน รวมถึงการมอบหมายงานของอาจารย์ มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลเป็นอย่างมาก ดังนั้นควรจัดสภาพและบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ในด้านผู้สอน อาจารย์ทุกท่านควรมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และอาจารย์ผู้รับผิดชอบในแต่ละวิชารวมทั้งอาจารย์ผู้ร่วมสอน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือ ช่วยกันประเมินผล รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

ทั้งทางด้านตัวบุคคล รูปแบบ และวิธีการ เพื่อหาทางกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษามากที่สุด ตลอดจนหาแนวทางพิจารณาแก้ไขปัญหาที่อาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษาทำในช่วงเวลาเดียวกันมากเกินไป เนื่องจากอาจารย์ผู้รับผิดชอบแต่ละวิชาต่างมอบหมายงานโดยอาจไม่ได้รับทราบปริมาณงานโดยรวมที่นักศึกษาต้องรับผิดชอบ ซึ่งบางครั้งอาจเป็นภาระงานที่หนักสำหรับนักศึกษา

2. ด้านหอพัก จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การอยู่หอพักมีผลต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของนักศึกษาพยาบาลอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องกฎระเบียบ จึงควรพิจารณาปรับเปลี่ยนกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้การจัดบริการต่างๆด้านหอพักให้เพียงพอต่อความต้องการ กิจกรรมต่างๆเช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมเสริมสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา กิจกรรมการพบปะกับนักศึกษาแต่ละชั้น ปี เพื่อสอดส่องดูแล พุดคุย ชักถามปัญหาในหอพักต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมปัจจัยที่เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาสำหรับนักศึกษา ทั้งทางด้านการพัฒนาบุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ ตลอดจนด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

3. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลอย่างยิ่ง ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาควรให้การสนใจและเอาใจใส่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด เป็นที่ปรึกษาทั้งการเรียนและเรื่องส่วนตัว ช่วยเหลือตามโอกาสและความเหมาะสม ให้คำแนะนำแก้ไขสิ่งที่บกพร่องรวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

4. ผู้บริหารการศึกษาควรให้ความสนใจ ในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลอย่างต่อเนื่องทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและเสริมหลักสูตร รวมทั้งการสร้างเสริมกิจกรรมนันทนาการ เช่นการมีอุปกรณ์ที่ให้ความบันเทิงอย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น เครื่องเล่นกีฬาในร่ม เพื่อเป็นแรงเสริมให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่พักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชนเพื่อให้ได้ภาพรวมของปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันเอกชน ให้ได้มาตรฐานเดียวกัน
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาลที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล เช่น การเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. ควรศึกษาคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีทางการพยาบาล เพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น